

**ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΥΠΟΤΡΟΦΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ Α΄ ΤΑΞΗ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΣΧΟΛΙΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2025-2026**

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: *Σάββατο 10 Μαΐου 2025*

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΞΕΤΑΣΗΣ και για τα δύο μαθήματα: *180 λεπτά (3 ώρες)*

Α΄ ΜΕΡΟΣ (Νεοελληνική Γλώσσα)

Κείμενο 1

Το παρακάτω κείμενο υπογράφεται από την Κατερίνα Σώκου, δημοσιογράφο που ζει στην Αμερική. Έχει δημοσιευθεί στη στήλη «Απόψεις» της εφημερίδας Καθημερινή στις 23.1.2019.

1 Ήταν το θέμα της έκθεσης εκείνη τη χρονιά στις Πανελλαδικές Εξετάσεις. Η πρώτη μου σκέψη ήταν ότι, αν είναι να έχει κανείς πρότυπα, ας είναι υψηλά: χωρίς να είμαι θρησκευόμενη –κάτι που φρόντισα να επισημάνω–, πρότεινα τον Ιησού Χριστό, που κήρυξε την αγάπη για τον πλησίον. Ούτε σε επαναστάτες αναφέρθηκα ούτε σε εθνικά σύμβολα. Ούτε καν στους σταρ της σοουμπίζ! Δεν κέρδισα φίλους σε κανένα στρατόπεδο: Πήρα έναν μέτριο βαθμό, ο οποίος ήταν τελικά το καλύτερο δώρο, γιατί βρέθηκα στο Ιστορικό Ιωαννίνων – μακάρι να μπορούσα να πω ότι το έκανα επίτηδες, αλλά μάλλον ήμουν εκτός κλίματος.

2 Ας κάνω μια δεύτερη προσπάθεια: Υποψήφια για 10 βραβεία Όσκαρ η ταινία «The Favorite» του σκηνοθέτη Γιώργου Λάνθιμου. Στους ημιτελικούς του αυστραλιανού Open ο τενίστας Στέφανος Τσιτσιπάς. Δύο Έλληνες που, ξεκινώντας από την Ελλάδα, με ελληνικά βιώματα και περιορισμούς και όχι από το Λος Άντζελες ή την Ελβετία, φτάνουν στην κορυφή του αντικειμένου τους. Ο κόσμος θαυμάζει το κατόρθωμά τους, χωρίς να ασχολείται ιδιαίτερα με την καταγωγή τους. Αλλά εμείς ξέρουμε: είναι δύο από εμάς, τους Έλληνες, που αντιμετωπίζουμε αντίστοιχους περιορισμούς και δυσκολίες, και γι' αυτό μιλούν στην καρδιά. Είναι ώρα να μιλήσουν και στο μυαλό, να γίνουν πρότυπα για το νέο μοντέλο του δημιουργικού και επιτυχημένου επαγγελματία. Εκείνου που είναι διεθνώς ανταγωνιστικός, ακριβώς επειδή δουλεύει σκληρά, αλλά και επειδή έχει ένα μεγάλο όραμα και, για να το υπηρετήσει, δεν διστάζει να ανοίξει τα φτερά του στο εξωτερικό και βήμα βήμα να φτάσει να αξιοποιεί τους καλύτερους ηθοποιούς του Χόλυγουντ ή να προπονείται στις καλύτερες σχολές τένις του κόσμου. [...]

Κείμενο 2

Ο Γιάννης θα 'πρεπε να διδάσκεται στα σχολεία

Το κείμενο έχει δημοσιευτεί στο διαδίκτυο: Πηγή: Protagon.gr από το Sportscaster 25 Σεπτεμβρίου 2021. Είναι ελαφρά διασκευασμένο για τις ανάγκες της εξέτασης.

1 Τα λόγια του σε συνεπαίρνουν, όσο και τα «καρφώματα» ή οι «τάπες» του. Η γοητεία του υπερβαίνει τα σπορ και αγγίζει τις πιο ευαίσθητες χορδές μας. Κάθε του φράση τον ψηλώνει ακόμη περισσότερο στην εκτίμησή μας. Ο Γιάννης Αντετοκούνμπο δεν είναι μόνο το βιονικό κορμί, ο υπεραθλητής. Είναι και μια προσωπικότητα - πρότυπο. Παράδειγμα προς μίμηση.

2 Πώς το καταφέρνει αυτό, ο Γιάννης Αντετοκούνμπο; Πώς γίνεται, κάθε τηλεοπτική του εμφάνιση να σε καθηλώνει, να σε συγκινεί, να σε κάνει να τον θαυμάζεις όλο και πιο πολύ;

3 Δεν είχε την τύχη να μαθητεύσει σε καλά σχολεία, να σπουδάσει, να μορφωθεί. Η μάχη για την επιβίωση δεν τού επέτρεψε αυτή την... πολυτέλεια. Κι όμως, τα λόγια του σε συνεπαίρνουν. Χαίρεσαι να τον ακούς να μιλάει, σχεδόν όσο απολαμβάνεις να τον βλέπεις να «καρφώνει» στο καλάθι και να μοιράζει «τάπες». Μέσα στην τόση πολυλογία της εποχής μας, οι κουβέντες του δεν περισσεύουν. Ίσως, επειδή αναβλύζουν από τα βάθη της ψυχής του.

4 Υπάρχει μια υπέροχη αντίφαση στον Γιάννη. Αν και, πλέον, πρωταγωνιστεί στον κόσμο της αθλητικής βιομηχανίας θεάματος, εκείνος παραμένει πραγματικός. Αυθεντικός και ανυπόκριτος. Δεν «τυφλώθηκε» από τους προβολείς της δόξας, ούτε μεταλλάχθηκε σε κατασκευάσμα των διαφόρων «ειδικών» επικοινωνιολόγων. Είναι ένας αυτόφωτος σούπερ-σταρ, και το φως πηγάζει από μέσα του.

5 Το διαπιστώσαμε για πολλοστή φορά στη συνέντευξη που παραχώρησε σε γνωστή αθλητική εκπομπή, λίγο πριν επιστρέψει στο Μιλγουόκι για την προετοιμασία των Μπαπκς ενόψει της νέας σεζόν του NBA. Ο άνθρωπος Γιάννης «έλαμψε», πάλι, περισσότερο από τον υπεραθλητή. Η γοητεία του υπερβαίνει τα σπορ και αγγίζει τις πιο ευαίσθητες χορδές μας. Η απάντησή του στην ερώτηση «τι θα θυσίαζε για να έχει τον πατέρα του (που «έφυγε» τον Σεπτέμβριο του 2017) ξανά στο πλευρό του», ήταν η πιο συγκινητική στιγμή. «Τον πατέρα μου! Δεν υπάρχει σκέψη σε αυτό. Τον πατέρα μου! Πάρτε τα όλα, δεν με νοιάζει... Να γυρίσω πίσω στα Σεπόλια και να πουλάω cd, δεν με νοιάζει, καν», αποκρίθηκε, κάνοντας - σίγουρα- πολλούς πατεράδες να βουρκώσουν. Κάθε του φράση τον ψηλώνει ακόμη περισσότερο στην εκτίμησή μας. [...]

6 Ζήτησε να μην τον αποκαλούν «Πρωταθλητή» και «MVP». Αρνήθηκε το ότι είναι ο καλύτερος παίκτης στον κόσμο. Επειδή είναι η επιτομή της σεμνότητας. Ο παρείσακτος των Σεπολίων και ο παγκόσμιος Γιάννης είναι το ίδιο πρόσωπο. Το ίδιο ευγενικός, γελαστός και αγαπησιάρης, τότε που είχε ανάγκη να κερδίσει τη συμπάθεια των γύρω του, για να επιβιώσει, αλλά και τώρα, που όλοι «θα σκότωναν» για μια φωτογραφία δίπλα του. Με το δαχτυλίδι του πρωταθλητή στο χέρι του, αμέτρητα ατομικά βραβεία στο σαλόνι, και... ένα καράβι εκατομμύρια στους τραπεζικούς του λογαριασμούς. [...]

7 Ο Γιάννης δεν είναι μόνο το βιονικό του κορμί, που έγινε αντικείμενο επιστημονικής μελέτης. Δεν είναι μόνο οι άθλοι του, που η ιστορία του μπάσκετ εξακολουθεί να γράφει

με χρυσά γράμματα. Είναι, πάνω απ' όλα, μια προσωπικότητα – παράδειγμα προς μίμηση. Πρότυπο. Ο Γιάννης θα έπρεπε να διδάσκεται στα σχολεία.

ΘΕΜΑΤΑ

ΘΕΜΑ Α (μονάδες 30)

A.1

[Κείμενο 1] Ποια πρόσωπα και για ποιους λόγους, σύμφωνα με τη συγγραφέα του Κειμένου 1, μπορούν να αποτελέσουν πρότυπα για τους νέους σήμερα; (50 λέξεις)

Μονάδες 15

A.2

[Κείμενο 2] Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω περιόδους λόγου ως σωστές ή λανθασμένες, γράφοντας στο τετράδιό σας δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί σε κάθε πρόταση τη λέξη σωστό ή λάθος. Δε χρειάζεται να αναφέρετε συγκεκριμένο χωρίο κειμένου.

- α) Η γοητεία του Αντετονκούμπο περιορίζεται στις αθλητικές του επιδόσεις.
- β) Ο Αντετονκούμπο δεν σπούδασε, γιατί αγωνιζόταν να επιβιώσει.
- γ) Ο Ατετονκούμπο είναι ένας προβεβλημένος αθλητής- κατασκευάσμα της αθλητικής βιομηχανίας του θεάματος.
- δ) Ο Γιάννης συμβιβάζεται να τον αποκαλούν «Πρωταθλητή» και «MVP».
- ε) Ο Γιάννης, όταν ζούσε στα Σεπόλια, ήταν απόλυτα αποδεκτός από όλους.

Μονάδες 15

ΘΕΜΑ Β (μονάδες 20)

B.1

[Κείμενο 1] Να περιγράψετε τον τρόπο με τον οποίο γίνεται νοηματικά η σύνδεση των παραγράφων του Κειμένου 1. (μονάδες 7). Ποιες δύο εκφραστικές επιλογές διευκολύνουν την κατανόηση της νοηματικής σύνδεσης; (μονάδες 3)

Μονάδες 10

B.2

[Κείμενο 2] Να διακρίνετε τα δομικά μέρη της παραγράφου 5 (να γράψετε και το αντίστοιχο χωρίο) και να εξηγήσετε τη λειτουργία τους.

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ Γ (μονάδες 20)

Γ.1

[Κείμενο 1] «Ο κόσμος θαυμάζει το κατόρθωμά τους», «που αντιμετωπίζουμε αντίστοιχους περιορισμούς και δυσκολίες,»: Τι είδους σύνταξη χρησιμοποιείται στις παραπάνω περιόδους; (μονάδες 2) Τι επιδιώκει να τονίσει ο συντάκτης με τη σύνταξη αυτή; (μονάδες 2) Να μεταφέρετε την καθεμία στην αντίθετή της. (μονάδες 6)

Μονάδες 10

Γ.2

[Κείμενο 2] Ο συγγραφέας του Κειμένου 2 χρησιμοποιεί πλήθος επιθέτων που δεν περιορίζονται στην περιγραφική απόδοση γνωρισμάτων, αλλά στην αξιολόγηση χαρακτηριστικών και συμπεριφοράς. Να γράψεις πέντε τέτοια επίθετα (μονάδες 5) και να δικαιολογήσεις την επιλογή αυτή με κριτήριο το θέμα του κειμένου και την πρόθεση του συντάκτη του (μονάδες 5).

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ Δ (μονάδες 30)

Με αφορμή ένα καλλιτεχνικό γεγονός που σας συνεπήρε γράφετε στο ημερολόγιό σας τα χαρακτηριστικά ενός καλλιτέχνη που αποτελεί για εσάς πρότυπο. Στη συνέχεια γράφετε με ποια πρότυπα που προβάλλουν τα μέσα μαζικής ενημέρωσης διαφωνείτε και γιατί. (λέξεις 300-350)

Μονάδες 30

ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟΥΣ

1. Να γράψετε το ονοματεπώνυμό σας στο πάνω μέρος των φωτοαντιγράφων, αμέσως μόλις σας παραδοθούν. **Τυχόν σημειώσεις σας πάνω στα θέματα δεν θα βαθμολογηθούν σε καμία περίπτωση.** Κατά την αποχώρησή σας, να παραδώσετε μαζί με το τετράδιο και τα φωτοαντίγραφα.
2. Να απαντήσετε **στο τετράδιό σας** σε όλα τα θέματα **μόνο** με μπλε ή **μόνο** με μαύρο στυλό με μελάνι που δεν σβήνει.
3. Να απαντήσετε σε **όλα τα θέματα** με όποια σειρά θέλετε.
4. Η διάρκεια εξέτασης είναι **τρεις (3) ώρες** μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.
5. **Δυνατή αποχώρηση** μία (1) ώρα μετά την έναρξη της εξέτασης.
6. Να **μη** χρησιμοποιήσετε **διορθωτικό**.

Καλή σας επιτυχία!